

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

De fide patris Abrahæ credentis promissionibus beati seminis, & de eo
quod tres uidit, & unum adorauit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

**De plaga illa confusionis, in quo profuerit, & cui personæ magis con-
gruat dixisse ceteris. Venite descendamus & confundamur.**

Caput XX.

Gitur plaga quidem grandis accidit mundo, ubi facta est linguarum confu-
sio, sed in eo non minime profuit, quod & Pagani & Iudæi, maxieq; hæreti-
ci, per Asiam, Europamq; & Africam disseminati, minus turrim suam con-
fufibilem ædificare potuerunt contra ueritatem, quam si fuissent omnes lan-
guarum huius est & sermonum eorundem. ¶ Cui autem personæ magis con-
gruit dixisse ceteris: Venite descendamus & confundamus linguam eorum. Putas ne
personæ filij? Deniq; ubi plaga confusionis illius sananda erat, personæ hæc scilicet filius
loquens Apostolis iuis: Et ego, (inquit) rogabo patrem, & alium paracletum dabit uo-
bis. Et hoc ita factum est, ita linguarum diuisio, quæ propter superbiam acciderat, refor-
mata est per eiusdem paracleti spiritus sancti aduentum, ut in ore eorum omnium genera
nascerentur linguarum. Quia ergo rogante filio sic futurum erat, & sic factum est, dele-
tabile nobis est ascribere personæ huic, illud dictum ad patrem & spiritum sanctum. Ve-
nite descendamus & confundamus linguam eorum: quia uidelicet & ista noua & illa uer-
tera omnia propter ipsum facta sunt. Veruntamen uerba illa, uenite descendamus & con-
fundamus, non iam sic accipimus tanquam uerba rogantis, quia uidelicet rogare minoris
est. At ille scilicet filius, non tunc erat minor, sed quando factus est homo, tunc paulo mi-
nus minoratus est, non solum à patre & spiritu sancto, uerum etiam ab angelis: quia secun-
dum humanam naturam pati potuit, & mori: quod nimirum rogare fuit. Moriendo quip-
pe, sacrificium factus est pro nobis. Melius igitur atq; fidelius uerba illa, uenite descenda-
mus, confundamus, sic accipimus tanquam sapientiæ consulentiis, & cum deo cuncta
componentis, sicut habemus in parabolis, quæ uidelicet sapientia, ipse est filius dei. Pro-
cedamus ulterius.

Persona filij
de confusione
linguarum con-
fufum dedit.
Iohan. 14
Actu. 2
Gene. 9.
Heb. 2.
Psal. 2.
Heb. 5.
Prouer. 8

**De fide patris Abrahæ credentis promissionibus beati seminis, & de eo
quod tres uidit, unum adorauit.**

Ca. XXI.

In parte agri, quam nunc attingimus, in loco scripturæ, in quem nunc pro-
gredimur, splendet fides patris nostri Abrahæ, credentis promissionibus
beati seminis. Et hic o beata trinitas deus præclare fulget, nec multum abs-
conditus est thesaurus tui nominis, uidelicet, in tribus hominibus magnis,
& in tribus designatus angelis. Tres homines principium magnæ gentis
sunt, Abraham, Isaac & Iacob: super quibus hodieq; audimus te profitentem, ego sum de-
us Abraham, & deus Isaac, & deus Iacob. De tribus angelis taliter scriptura dicit: Appa-
ruit autem dominus Abrahæ in conualle Mambræ sedenti in ostio tabernaculi sui, in ipso
feruore diei. Cunque eleuasset oculos, apparuerunt ei tres uiri stantes propter eum. Quos
cum uidisset, cucurrit in occursum eorum de ostio tabernaculi sui, & adorauit in terra & di-
xit: Domine, si inueni gratiam in oculis tuis, & ne transeas seruum tuum, & cætera. Illius
diei festiuitas quanto notior, & quanto est celebrior, tanto ad concelebrandum omnis ser-
mo noster est pauperior. ¶ Quis enim nescit, quis non audiuit, quia noster secundum fi-
dem pater Abraham illo die in ipso feruore diei tres uidit, & unum adorauit? Tres quip-
pe uiros uidebat, quibus occurrens & adorans non dixit, domini si inueni gratiam in oculis
uestris, sed domine (inquit) si inueni gratiam in oculis tuis. Hoc fuit adorare unum, in aspe-
ctu trium. Quid autem sibi uult illud conuiuium trium angelorum, nasciturum Isaac pro-
mittentium, cum risu & gaudio tales hospites suscipientium? Paulo supra triserat senex
Abraham, sicut scriptura dicit: Cecidit Abraham in faciem suam, & risit dicens in corde
suo, putas ne cætenario nascetur filius, et Sara nonagenaria pariet? Et hic dicente domino,
qui apparuerat in tribus personis angelorum, reuertens teniam ad te tempore isto, uita co-
mite, & habebit filium Sara uxor tua, risit Sara post ostium tabernaculi: risit (inquam) occul-
te, & dicente domino ad Abraham: Quare risit Sara dicens, num uere paritura sum anus?
Sara timore perterrita negauit, dicens, non risi. Dominus autem non est (inquit) ita sed risi-
sisti. Quid (inquam) sibi uult illud conuiuium trium hospitem, risu senum, & iubilo cele-
bratum.

Figura trinitatis
apertissima
in tribus
angelis coram
Abraham
Exo. 3
Gene. 18
Tres uidit, &
unum adora-
uit.
Gene. 17.
Gene. 18.

bratum, ubi qui & nasciturus promittitur, uocari iubetur Isaac, id est, risus, & eorum qui
bus nasciturus promittitur huius nominis filius, alter Abraham, id est, pater multarum
gentium: & altera Sara, id est, princeps nominatur. Dicamus aliquid fide dignum, ut cum risu
aeterno mereamur epulari, cum beata trinitate, secundum illius conuuij si gnatum mysterium.

¶ De tribus patribus, Abraham, Isaac, & Jacob, quomodo in illis tribus
angelis conuiuantijs & nasciturum Isaac promittentibus, presigna
tum fuerit sacramentum fidei sancte trinitatis, qua per ad
uentum Christi mundus est illustratus. Ca. XXII.

lege † Osee

Osee. 12.
Testamentum tri
nitatis ad Ab
raham, Isaac
& Iacob.

Psalm. 104.

N Propheta † Amos dominus dicit. Et locutus sum super Prophetas, & ego
uisiones multiplicauit, & in manu Prophetarum assimilatus sum. Porro Prophe
tarum precipui siue maximi tres isti patres fuerunt, immo sunt: Abraham, Isa
ac, & Iacob, cum quibus sancta trinitas, unus deus, testamentum suum dispo
suit, sicut Psalmista canens, cum promississet, memor fuit in seculum testamenti sui, quod
disposuit ad Abraham, & iuramenti sui ad Isaac, & statuit illud Iacob in preceptum, &
Israel in testamentum aeternum. Postmodum ita subiunxit: Non reliquit hominem nocere
eis, & corripuit pro eis reges. Nolite tangere Christos meos & in Prophetis meis non
te malignari. Ergo, ut illius conuuij mysterio digni habeamur, scire debemus, quali assimi
latione sancta trinitas illic in hospitio patris Abraham assimilata sit. Assertionem nostram non
indiget, nam fere cunctis ubique notis est senis Abraham filium Isaac, quod interpretatur risus
domini nostri IESV CHRISTI, filij patris antiqui & aeterni, nascendo & uiuens
do gessisse typum, qui sanctorum risus hominum, & omnium beatorum gaudium est an
gelorum.

Trinitas ad
uentum Christi
mundo publi
cata

Iohan. 10
Idem. †

Matth. ultim.

Gene. 18.

Mysterium
conuuij Abra
hae cum tri
bus angelis.

¶ Futurum autem secundum dispensationem temporum, quae praefinita fue
rat apud deum, ut non ante aduentum, sed in ipso aduentu eius meridie, siue feruore diei
clarissimo, sancta trinitas mundo publica praedicatione innotesceret, ipso incipiente nostro
Isaac Euangelica uoce. Exempli gratia, cum dicit, ego & pater unum sumus. Et paracl
tus autem spiritus sanctus, quem mittet pater in nomine meo, ille uos docebit omnia. Et
multa ad huius fidei regulam pertinentia, quorum notissimum atque praclarissimum est il
lud apud Matthaeum in calce euangelij: Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in
noie patris & filij & spiritus sancti. Pulcherrime igitur atque sanctissime, non ante, sed ubi
iam uenerat tempus, ut conciperetur siue nasceretur ille Isaac, figura siue forma huius, ap
paruerunt patri Abraham tres uiri illi, scilicet angeli, & currenti in occursum atque adoranti,
ac dicenti: domine, si inueni gratiam in oculis tuis, & caetera, usque, ponam buccellam panis
tam prompte respondentes dixerunt, fac ut locutus es, tamque familiariter comederunt tria
fata similia, uitulumque de armento tenerrimum, & optimum, butyrum quoque & lac.
¶ Quo alio modo magis familiariter, quam isto, cuperet pater Abraham communicare
ciuibus patriae inuisibilis: siue seruire homo fidelis, & iustus reputatus pro merito fidei, san
ctae & indiuiduae trinitati? Similiter quo alio modo, multarum gentium uniuersitas, qua
rum ille est pater secundum fidem, familiariter cupiat ministrare sanctae trinitati, quam sa
crificando in sancto altari sacrificium dominici corporis & sanguinis, stando sub arbore,
id est, crucis CHRISTI fide: sicut illic scriptum est. Abraham uero stabat sub arbo
re: Multa hic materia sese offert, & dicendi copiam flagitat magna res, sed nos in alio ope
re pro posse diximus, & iccirco testimonium sanctae trinitatis, quod hic magnifice splen
det, nos secundum propositum memorasse siue demonstrasse contenti, finem facimus pra
sentis libelli, protinus ad ulteriora progressuri secundum tenorem eiusdem propositi, quo
proposuimus, in isto sanctae scripturae agro amplissimo thesaurum demonstrare credulis,
quem uidere uel inuenire non possunt increduli.

FINIS QUARTI LIBRI.